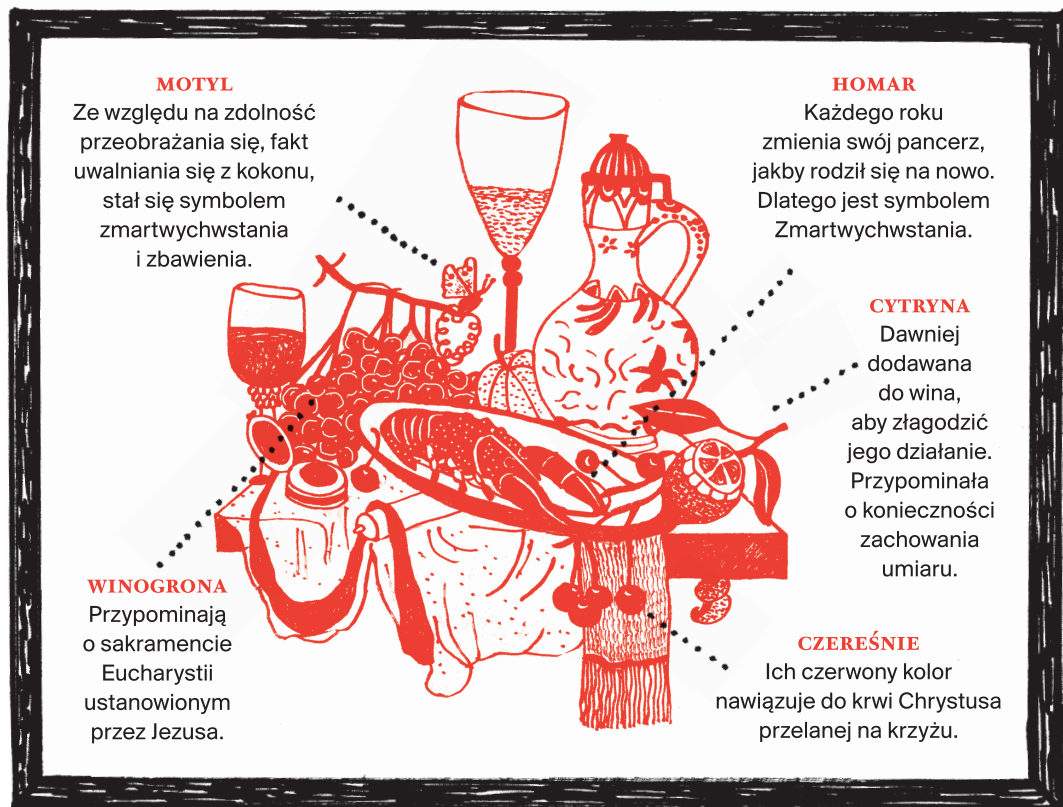

Przejdź do Galerii Sztuki Dawnej
(drugie piętro).

MARTWE NATURY to kompozycje z przedmiotów, takich jak: owoce, kwiaty, żywność i naczynia. Niektóre przedmioty na obrazach mają znaczenie **SYMBOLICZNE** – zastępują pojęcia, które trudno namalować, np. zegar oznacza przemijanie.

Jakie przedmioty widzisz na tym obrazie?
Wypisz je.

Teraz przeczytaj opisy na ilustracji i odkryj symboliczne znaczenie przedmiotów.

teksty: Barbara Tichy,
Anna Knapik
redakcja:
Wojciech Chmielewski
projekt graficzny:
Homework /
Kasia Walentynowicz,
Beata Dejnarowicz

MECENAS GALERII
SZTUKI ŚREDNIOWIECZNEJ

Bank Polski

DOPINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

DORADCA PRAWNY

GreenbergTraurig

Wielkanoc to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie, które upamiętnia Zmartwychwstanie Jezusa.

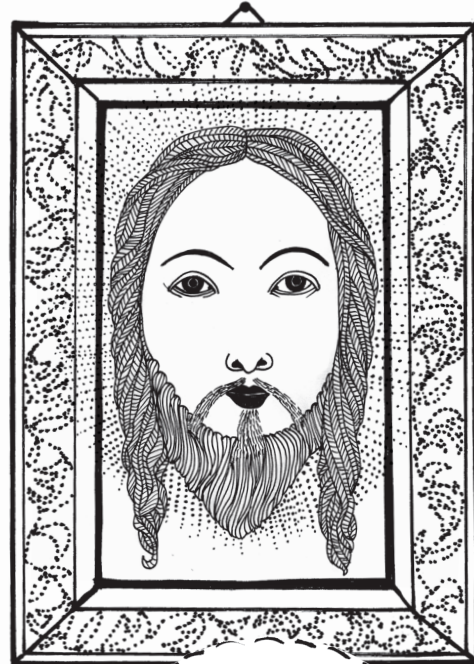
Każdego roku Wielkanoc obchodzona jest w innym terminie. Dlaczego?

Jezus zmartwychwstał w niedzielę po święcie Paschy, które rozpoczyna się po pierwszej wiosennej pełni księżyca.

Wiosna zaczyna się 21 marca, dlatego Niedziela Wielkanocna może wypaść najwcześniej 22 marca, a najpóźniej 25 kwietnia.

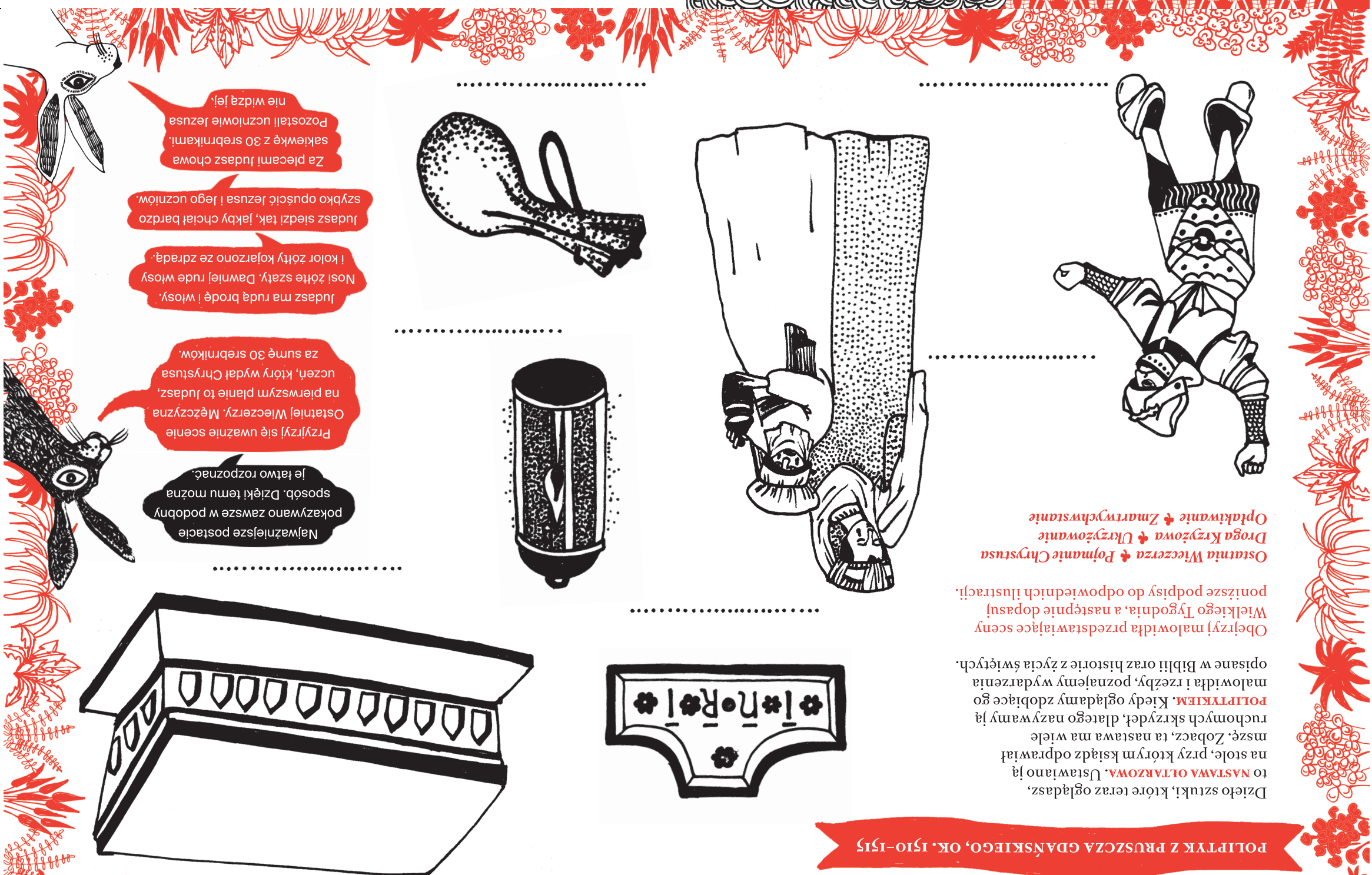
Wydarzenia Wielkiego Tygodnia od wieków inspirują artystów. Zobacz, jak przedstawiano ten temat w sztuce.

W trakcie Drogi Krzyżowej św. Weronika otarła chustą twarz Jezusa. Na chustce pozostała Jego podobizna. Dla artystów stało się to inspiracją do malowania odcisniętego na chustce oblicza Chrystusa. Znajdź w pierwszej sali Galerii Sztuki Średniowiecznej taki zabytek.

Takie przedstawienie nazywane jest w sztuce

Od tej nazwy pochodzi imię Weronika: gr. vera – prawdziwa, eikon – wizerunek.

TRYPTYK UKRZYŻOWANIA, WROCŁAW 1498

W miastach średniowiecznych odbywały się przedstawienia teatralne zwane **MISTERIAMI**. Inscenizowano m.in. jasełka, Mękę Chrystusa, a także żywoty świętych. Misteriami inspirowali się również artyści, a wiele średniowiecznych rzeźb przypomina aktorów w nich występujących.

Spójrz na twarze i gesty postaci przedstawionych w scenie Ukrzyżowania.

Według tradycji ten żołnierz to **LONGINUS**. Zobacz, jedno oko ma chore. Legenda mówi, że gdy włócznią przebił bok Jezusa, to krew wypływająca z rany uleczyła jego chore oko.

Niektórzy ze **ZGROMADZONYCH POD KRZYŻEM** wyśmiewali Chrystusa: zejść z krzyża i wybaw samego siebie (Mk 15,30).

GOLGOTA oznacza po aramejsku miejsce czaszki. Tradycja mówi, że w tym miejscu znajdował się grób pierwszego człowieka, Adama.

DWÓCH ŁÓTRÓW zostało ukrzyżowanych z Chrystusem. Jeden drwił z Niego, drugi zaś prosił o łaskę. Przyjrzyj się twarzom łotrów. Czy rozpoznajesz, który prosił o łaskę?

SETNIK, rzymski oficer, wskazuje palcem na Chrystusa. Według Ewangelii w chwili śmierci Chrystusa dowódca żołnierzy wyznał: *Prawdziwie, ten człowiek był Synem Bożym* (Mk 15,39). Słowa te ma wypisane na banderoli trzymanej w ręce.

Pod krzyżem stali bliscy Chrystusa, Jego **MATKA, MARIA MAGDALENA** i **ŚWIĘTY JAN**. Ich twarze i gesty wyrażają współczucie, smutek i żal.

Temu **OPRAWCY** spadają spodnie. To nie pomyłka, tylko bardzo częsty motyw inspirowany misteriami. W ten sposób ośmieszano postacie negatywne.

Jedna z kwater tego polptyku przedstawia scenę Zmartwychwstania Chrystusa. Artysta dokonał aktualizacji – przedstawił architekturę i stroje z epoki, w której żył, a nie z czasów Chrystusa, by obraz był bliższy ludziom średniowiecza.

W tekście poniżej wpisz w odpowiednie miejsca następujące wyrazy:

→ **średniowieczu**
→ **Jerozolimie**
→ **sarkofag**

Wysokie mury obronne i strzeliste wieże nie przypominają sprzed 2000 lat. Wyglądają jak średniowieczne miasta europejskie sprzed 500 lat. Śpiący rycerz ma zbroję, jaką nosili rycerze w

czyli wiele lat po śmierci Jezusa. Grób Jezusa wygląda jak

Według Biblii Jezusa pochowano w grobowcu wykutym w skale.

Wychodzący z grobu Chrystus często przedstawiany jest na tle zielonej łąki, ponieważ wiosna, kiedy cała przyroda na nowo budzi się do życia, kojarzona jest ze Zmartwychwstaniem. Również pod krzyżem pojawiają się czasem rośliny jako zapowiedź Zmartwychwstania. Pokoloruj przedstawione tu rośliny i dorysuj jak najwięcej własnych tak, aby stworzyć **PEŁNĄ RADOŚCI WIELKANOCNĄ ŁAKĘ**.

POLIPTYK Z LEGNICY, WROCŁAW 1466